

Preis Gyula És Gyuláné

A szüleim, Preis Gyula és Blum Margit a parlament lépcsőjén, Budapesten. A kép 1940-ben készült. A papám 1893-ban született, és ő volt az egyetlen a nagyszüleim hat gyereke közül, akit tanítottak. Apám leérettségizett. Kereskedelmi iskolát végzett [lásd: kereskedelmi iskolák], hogy hol, azt nem tudom. Érettségi után itt, Pesten a Magyar Általános Gyufaipar Rt.-nél volt könyvelő, a végén főkönyvelő-helyettes volt. Az anyukám 1899-ben született Gyomán. Mezőtúron líceumot járt, le is érettségizett. Ő egyetlen gyerek volt. A szüleim Nagykátán ismerkedtek meg, valami közös távoli rokonuk volt, az meghívta Nagykátára valami ünnepségre vagy bálra az anyámat, és ott ismerkedtek meg. 1921-ben megesküdtek, én meg 1922-ben születtem. Akkor, az első világháború után nehéz lakásviszonyok voltak, és egy szoba-konyhát sikerült szerezni a Tisza utcában. 1931-ben sikerült egy kétszobás, komfortos lakást szerezni a Visegrádi utcában. A mamám ott lakott egészen a csillagos házig. A papa ott halt meg, én onnan vonultam be munkatáborba. A mama nem dolgozott -- akkor senki nem dolgozott az asszonyok közül --, mert a könyvelői fizetésből

könnyen eltartott hármunkat az apám. A férj tudott annyit keresni a Horthy világban, hogy nem kellett a feleségnek dolgozni menni, nem is engedték volna, mert megszólnának az emberek, ha nem tudom eltartani a feleségemet és a gyerekeimet. Egy polgári családban a feleség az otthon volt. Nem tudom, hogy a mamám mit csinált azon kívül, hogy járt a fodráshoz, a varrónőhöz, a barátnőkhöz. Elment sétálni, elment kávézni, én is sokat jártam vele. Még mindig tudom, hogy hol volt a varrónő, hol volt a kalaposnő, hol volt a fodrász. Az anyukám elegáns asszony volt, és szép is volt. Volt cselédlányunk is, a cselédszobában lakott. Az ő feladata volt minden. Anyu vásárolt a piacon -- ott volt a Lehel -- meg a fűszeresnél is, a cselédlány takarított, főzött, kézimunkázott. Vidéki lány volt, a nagymamám küldte föl, és amíg férjhez nem ment, ott dolgozott nálunk. Nagyjából mindig meg voltak vele elégedve, úgyhogy minden cselédlányunk több évig volt nálunk. A papa a Gyufaiparnál volt 1943-ig, amikor a zsidósága miatt elbocsátották. És ezt annyira a szívére vette -- mert úgy volt először, hogy nem őt küldik el, hanem valaki mást, de aztán őt küldték el --, hogy ment az utcán egy fél évre rá, összeesett, a mentők vitték be a kórházba, és onnan már nem jött rendbe. Szívasztmája lett, úgyhogy többet volt kórházban, mint itthon. 1944-ben meghalt.